

SỐ 393

KINH CA DIẾP PHÓ PHẬT
BÁT NIẾT BÀN

Hán dịch: Đời Đông Tấn, Sa-môn Trúc Đàm Vô Lan,

người Tây Vực.

Thuở Đức Phật còn tại thế, trong hàng Tỳ-kheo, Ma-ha Ca-diếp là bậc Trưởng lão tài cao, trí tuệ sáng suốt, toàn thân có màu hoàng kim tươi đẹp. Mỗi khi thuyết pháp, Đức Phật thường cho Tôn giả được ngồi ngang hàng. Thấy như vậy, có người cho rằng Tôn giả là thầy của Phật. Vì vậy, Tôn giả Ca-diếp xin Phật đi đến ngọn núi Phổ Năng nằm trong dãy Y-si-lê, chu vi khoảng một ngàn dặm, cách thành Xá-vệ hai vạn sáu ngàn dặm. Núi có nhiều bẫy bấu, cây trái sum suê lại có ba loại là hương liệu, thuốc quý, chiêm-đàn, trong đó loại thứ nhất còn có cỏ thơm, một loại dùng để trị nhiều chứng bệnh, một loại dùng làm thuốc nhuộm năm màu. Ngoài ra, còn có các loại thuốc thơm khác không thể tính kể. Núi đó cũng có nhiều loại chim bay thú chạy như: sư tử, hổ, chó sói, bạch tượng, kỳ lân, châu tước, phượng hoàng. Trong núi còn có các bậc đạo sĩ tu hành thanh tịnh thuộc các học phái khác, lại có những tảng đá vuông vức bằng phẳng, màu sắc như lưu ly.

Trong khoảng một trăm hai mươi dặm còn có các loài kỳ hoa dị thảo, hoa lá năm màu tỏa bóng che mát, quanh năm tốt tươi bao phủ trên đá.

Tôn giả Ca-diếp trước sau dạy bảo hai ngàn đệ tử đều là những bậc đạo hạnh thanh tịnh, chứng quả La-hán, thường ngồi trên những

tảng đá ấy để giáng kinh, hành đạo. Lại có suối nước thơm trong mát chảy quanh bốn mươi dặm, nơi suối này có hoa sen xanh, hoa sen biếc, hoa sen hồng, hoa sen tía.

Một đêm, trong khi ngủ, bảy vị đệ tử của Tôn giả Ca-diếp đều nằm mộng thấy:

–Một vị mộng thấy tảng đá vuông thường ngồi ở giữa bị vỡ và cây thì bị trốc gốc.

Một vị Tỳ-kheo khác mộng thấy cả bốn mươi dặm suối đều khô kiệt, tất cả hoa lá đều héo tàn.

Một vị mộng thấy bên cạnh chỗ ngồi của Câu-la-biên bị sụp đổ. Một vị thì mộng thấy đất nơi cõi Diêm-phù-đề bị nghiêng sụp. Một vị lại mộng thấy núi Tu-di bị sạt lở.

Một vị lại mộng thấy vua Kim Luân băng hà.

Một vị lại mộng thấy mặt trời, mặt trăng rơi xuống, cả thế giới đều tối tăm.

Rạng ngày hôm sau, mọi người đều đem những mộng đã thấy trình với Tôn giả Ca-diếp. Tôn giả bảo:

–Trước đây chúng ta đã mộng thấy ánh sáng rực rỡ, mặt đất chấn động mạnh, nay các vị lại nằm mộng thấy như vậy thì chắc là Phật sắp nhập Niết-bàn.

Bấy giờ, Tôn giả Ca-diếp cùng các đệ tử đi đến nước Câu-di-na-kiệt, trên đường gặp một người Bà-la-môn tay cầm hoa Văn-đà-la. Tôn giả Ca-diếp liền hỏi:

–Ông từ đâu đến và tính đi về nơi nào? Ông có được cành hoa trời này ở đâu vậy?

Người Bà-la-môn đáp:

–Tôi từ nước Câu-di-na-kiệt đến. Đức Phật nhập Niết-bàn đã bảy ngày rồi, chư Thiên đều đem hoa hương cõi trời đến cúng dường nơi thân Phật, hoa này có từ nơi đó.

Nghe nói như vậy, Tôn giả Ma-ha Ca-diếp ngã lăn xuống đất than khóc:

–Nay Phật nhập Niết-bàn, ba cõi đều tối tăm, biết lấy ai nương

tựa?

Rồi Tôn giả dẫn các đệ tử tức tốc lên đường, đi chưa đến vài trăm

dặm đã thấy các vị Tứ Thiên vương, Đế Thích cùng chư Thiên đều đem lọng bảy báu, hương thơm, hoa đẹp đến cúng dường Phật và trở lên mười hai loại âm nhạc. Ngoài ra còn có vua A-tu-la, quỷ thần, chư Thiên đầy khắp cả hư không. Lại thấy vua nước Câu-di-na-kiệt, vua các nước lân cận cùng đám quần thần vài trăm vạn người. Trông thấy Ca-diếp dẫn các vị đệ tử đến, vua nước Quý-mạt-la-phất liền ra lệnh dân chúng tránh đường để các vị này tiến vào. Ra nghinh đón, Tôn giả A-na-luật nói:

–Đức Thế Tôn nhập Niết-bàn bảy ngày rồi, đã châm lửa để trà-tỳ mà không cháy hay là đời Tôn giả về chăng?

Tôn giả A-nan thấy Trưởng lão Ca-diếp thì liền ngã lăn ra đất, khóc sụt sùi. Có vị Tỳ-kheo tên là Ba-hoặc ngăn Tôn giả A-nan và nói:

–Thôi thôi đừng khóc nữa! Khi còn tại thế, Phật thường ngăn cấm chúng ta không được tự do. Nay Phật đã nhập Niết-bàn thì chúng ta được tự do làm theo ý mình, vậy sao lại khóc lóc?

Có vị trời nghe Ba-hoặc nói như thế liền đưa tay định đánh. Trưởng lão Ca-diếp vội bước đến nắm tay vị trời lại, nói với Ba-hoặc:

–Nay Phật nhập Niết-bàn, chúng sinh mất nơi nương tựa, chỉ riêng ông ngu si nên tỏ ra vui sướng.

Ba-hoặc nghe lời trách này thì tâm ý chợt tỏ ngộ, liền đắc A-la-hán.

Bấy giờ, Trưởng lão Ma-ha Ca-diếp và các đệ tử chí thành làm lễ

sát đất, đi nhiễu quanh kim quan của Phật ba vòng, giọng bi ai, nói:

–Ngày nay chúng con không còn thấy đầu, chân của Thế Tôn ở đâu.

Khi ấy Phật dùng thần thông đưa chân ra ngoài, chư Thiên và

mọi người đều cảm động.

Trưởng lão Ca-diếp bèn nói kệ tán thán Phật:

*Phật làm xe ba
cỡi Qua vực sâu sinh
từ Đạt cảnh giới Niết-
bàn Vi diệu vượt thế
gian. Phật vô lượng trí
tuệ*

Chiếu khắp cõi
tối tăm Nguyên vì hết
thấy loài Hiển hiện
sáng oai linh. Phật vì
lòng từ lớn

Hóa độ muôn
chúng sinh Thân Phật
nơi kim quan Thanh tịnh
tịch nhiên an. Xin dùng
đức từ hòa Hiển sắc
thân tướng hảo Làm cho
khắp trời, người

Phát sinh vô lượng
phước. Phật giảng dạy chánh
pháp Chúng sinh được thấm
nhuần Xe sinh tử được dừng

Người mê vào đường
chánh. Nhờ ân Đức Như
Lai

Cúi đầu lễ chân
Phật Nay chỉ thấy kim
quan Lòng con rất cảm
thương. Tuy Phật vào
Niết-bàn

Chánh pháp lưu
chân thật Sợ đời sau nghi
ngờ

Đưa chân khỏi
kim quan. Thị hiện thân
sinh tử

Vì Phật không lo
buồn Pháp thân tuệ
thường còn Chớ bảo
Phật diệt hẳn.

